

ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ

Н. Р. Табачун

*Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі», магістр*

М. О. Любимов

*Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
Доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту,
к. е. н., доцент, науковий керівник*

У сучасних умовах у процесі виробничої діяльності підприємству важко ефективно управляти дебіторською заборгованістю. Насамперед через те, що існує багато причин, які впливають на розмір дебіторської заборгованості, основними серед яких є: покупці, які не прогнозують свій фінансовий стан у майбутньому; постачальники сировини і матеріалів, які не виконують своїх зобов'язань; затягування банками термінів здійснення платіжних операцій між підприємством та покупцями.

Значний внесок у вирішення проблем теорії та практики управління дебіторською заборгованістю підприємств зроблений як вітчизняними, так і зарубіжними дослідниками.

Ефективність управління дебіторською заборгованістю на підприємстві залежить від багатьох факторів, зокрема:

- наявності у керівництва повної та достовірної інформації щодо термінів погашення зобов'язань компаніями дебіторами;
- впровадження та використання чіткої регламентації роботи з простроченою та сумнівною дебіторською заборгованістю;
- наявності у керівництва необхідних даних щодо зростання витрат, пов'язаних зі збільшенням розміру дебіторської заборгованості та її оборотності;
- вчасного та постійного проведення оцінки кредитоспроможності кожного покупця та оцінка необхідності комерційного кредитування;
- чіткого розподілу функцій збору грошових коштів, аналізу дебіторської заборгованості і ухвалення рішення про надання кредиту між різними підрозділами;
- чіткого розподілу відповідальності та контролю за виконанням роботи та, як наслідок, відсутності цілісності співпраці;
- наявності занадто великого обсягу заборгованості покупців;

- наявності достатнього обсягу резерву сумнівних боргів;
- відсутності контролю за поверненням або занадто довгий період повернення заборгованості [1].

Вважаємо, що ефективна політика управління дебіторською заборгованістю на підприємстві повинна передбачати певну послідовність етапів її формування (рис. 1).

Рисунок 1 – Етапи формування політики управління дебіторською заборгованістю підприємства [авторська розробка]

Отже, для ефективного управління дебіторською заборгованістю підприємству необхідно контролювати погашення дебіторської заборгованості, визначити коло сумлінних платників,

застосовувати форми рефінансування для вивільнення грошових коштів, застосовувати кредитну політику щодо окремих покупців та своєчасно інкасувати дебіторську заборгованість.

Список використаних інформаційних джерел

1. Власова І. О. Політика управління заборгованістю в системі фінансового менеджменту підприємств / І. О. Власова // Схід: аналітично-інформаційний журнал. Серія «Економіка». – 2011. – № 5 (112). – С. 17–20.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РЕЗЕРВНОГО КАПІТАЛУ

Т. І. Тесленко

*Університет Державної фіскальної служби України,
к. е. н., доцент кафедри бухгалтерського обліку*

Резервний капітал є складовою власного капіталу підприємства. Власний капітал підприємства може утворюватись під час створення підприємства та в процесі його діяльності. Залежно від джерела формування власний капітал підприємства можна поділити на дві групи: вкладений капітал і накопичений капітал. Вкладений капітал утворюється в момент створення підприємства, а накопичений формується вже в процесі діяльності підприємства. Резервний капітал належить до групи накопиченого капіталу.

Поняття та механізм формування резервного капіталу розкривається різними нормативно-правовими документами та залежить від організаційно-правової форми суб'єкта господарювання. Адже, останні у своїй фінансово-господарській діяльності керуються Законом України «Про господарські товариства» [9], а акціонерні товариства, крім того, зобов'язані дотримуватися вимог норм Закону України «Про акціонерні товариства» [7].

Головною метою створення резервного капіталу є формування резерву, який спрямовується на покриття збитків, погашення боргів у випадку ліквідації підприємства та на виплату дивідендів за привілейованими акціями за умов відсутності та/або недостатності прибутку. Крім цього, зовнішніми користувачами фінансової звітності підприємства розмір резервного капіталу, відображений у такій звітності, розглядається як запас фінансової міцності підприємства.

Щодо облікового аспекту, то у П(С)БО не наводиться визначення резервного капіталу, таке визначення наведено у Мето-